

יער

כתב-עת לניהול יערות ושטחים פתוחים

גליון מס' 14 | מרץ 2015 | ניסן תשע"ה

עורך:
ד"ר עמרי בונה

חברי המערכת:

דוד אבלגון, ד"ר צביקה אבני, כליל אדר, דוד אשכנזי,
ד"ר מני בן חור, ד"ר דוד ברנד, ד"ר דלית גסול,
תמר דראל-פוספלד, ד"ר זלמן הנקין, ד"ר גיר הר,
ד"ר עמי זהבי, פינחס כהנא, ד"ר צביקה מנדל,
יצחק משה, אברי קדמון, מימי קובנר, פרופ' יוסי ריוב,
ד"ר גבי שילר, משה שלר, חגי שניר, יוסי שרייבר

עיצוב גרפי:

ניצה ברוק, א.נ.ב. ניהול פרויקטים בע"מ

עריכה לשונית בעברית:
אלישבע מאי

עריכה לשונית באנגלית:
רון פרייס

כתובת המערכת:
"יער"

קרן קימת לישראל
אשתאול, ד"נ שמשון 9977500
טלפון: 02-9905551 פקס: 02-9905638
yaar@kkl.org.il

הוצאה לאור:

קרן קימת לישראל
מינהל פיתוח הקרקע
המדען הראשי

היחידה לפרסומים, קשרי ציבור
© כל הזכויות שמורות

לפרטים והרשמה לאירועים ביערות ובאתרי קק"ל:

קו ליער: 1-800-350-550

אתר קק"ל באינטרנט www.kkl.org.il

תמונת השער: יער מעורב רב-שכבתי בגיל 30 שנים (יער קרן הכרמל, חלקה 21, עומד 121). ברובד הגבוה של חופת היער מצויים אורן ברוטיה, אורן הצנובר וברוש מצוי, ברובד הביניים מצויים אלון התבור וחורב מצוי, ובתת היער מתפתחים באופן טבעי, בחסות הצל החלקי, מיני חורש רחבי עלים וצמחייה חד-שנתית (צילום: עמרי בונה)

תוכן

2

ברכת מנהל מינהל פיתוח הקרקע

3

בפתח הגיליון

5

השינויים בממשק היער הנטוע באזור הים-תיכוני בישראל:
מיער חד-מיני וחד-גילי ליער מעורב רב-גילי
חלק א: סקירת התפתחות מדיניות הייעור וממשק היער בישראל
במאה השנים האחרונות
עמרי בונה

15

סקר התפתחות העצים במטעי אם לזרעים של אורן ירושלים
(*Pinus halepensis*) בישראל (1985-2014)
גבריאל שילר וניר הר

24

השפעת השינוי בשימושי קרקע משטחי בור ליער נטע אדם
על המבנה והתכונות ההידראוליות של הקרקע בתנאי אקלים שונים בישראל
מני בן-חור, חיים טנאו, מרכוס לאדו, לאה לייב ואסף ענבר

33

ניצול בולי עץ ורסק עץ כפועל יוצא של פעולות ממשק
ביערות הנטועים בישראל
תמצית הדוח של משלחת שירות הייעור האמריקני (יולי 2012)
Larry Swan and Mark Knaebe
עריכה: כליל אדר ועמרי בונה

40

הייעור הביטחוני בישראל בשנות ה-50: מעימות צבאי-אזרחי לשיתוף פעולה
יורם פריד וגדעון ביגר

50

התאמת אורן שחור (*Pinus nigra*) לנטיעה בהר הגבוה בישראל
עמרי בונה, ניר הר ורועי הראל

54

עצי תפארת

54 שיחים שהם גם עצים

55 הארז באלוני הבשן

עמרי בונה

56

חדשות מהשטח

56 שימוש במיכלי מתכת לאגירת מים להשקיית עזר בנטיעה לחידוש יער בגלובע
ארז משה ועמרי בונה

57 פקודת היערות 2014 – תיקוני חקיקה מודרניים על פלטפורמה מנדטורית
חגי שניר

58 העתקת עץ אורן ירושלים מאתר המיועד להקמת מאגר סומך
אלי בנישו, מיכאל וינברגר, איתן רוזנברג ודני אלמליח

60

e ירוק

61

מן הארכיון

"המדרשה הגלילית לפיתוח הסביבה ושימורה" בצפת
מתוך ראיון של שמעון בן שמש עם טוביה אשבל

I

תקצירים באנגלית